O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI **BEKOBOD TUMANLARARO IQTISODIY SUDI**

Bekobod sh., G.Gulom k.

РЕСПУБЛИКА УЗБЕКИСТАН БЕКАБАЛСКИЙ МЕЖРАЙОННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СУД

г Бекабад, ул. Г.Гулям

<u>i.bekobod@sud.uz</u>, тел: 70 202-01-59,

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

2021 йил 23 декабрь ИШ

Бекобод шахри

4-1106-2102/48-сонли

Бекобол М.Набиев туманлараро иктисодий судининг судьяси Ф. Атабекованинг котибалигида, "Охангарон дон" раислигида, акциядорлик жамияти вакили Д.Болтаев (ишончномага асосан) "Охангарон дон" акциядорлик даъвогар жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Тошкент вилоят худудий бошқармасининг жавобгар "Зомин Парчаюз" фермер хўжалигидан 16 095 045,28 сўм ундириш тўгрисидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган ишни Бекобод туман фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши биносидаги очиқ сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

аниклади:

даъвогар "Охангарон дон" акциядорлик жамияти (бундан буён матнда "даъвогар" деб юритилади) манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Тошкент вилоят худудий бошқармаси судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар "Зомин Парчаюз" фермер хўжалигидан (бундан буён матнда "жавобгар" деб юритилади) 16 095 045,28 сўм ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили даъвони кўллаб қувватлаб, судга даъво аризаси киритилгандан сўнг жавобгар қарздорликни тўлик тўлаб берганлигини билдириб, даъвони каноатлантиришни сўради.

Жавобгар суд мухокамасининг вакти ва жойи тўгрисида тегишли тарзда хабардор килинган бўлса-да, бугунги суд мажлисида иштирок этмади, даъво аризаси юзасидан фикр билдирмади.

Мазкур холатда суд, низо юзасидан қарор қабул қилиш учун материаллар етарли эканлигини инобатга олиб, Узбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодексининг 170-моддаси талабларидан келиб чикиб, ишни жавобгар вакили иштирокисиз кўришни лозим топди.

Суд, иш хужжатларини ўрганиб, даъвогар вакилининг кўрсатмаларини тинглаб, куйидагиларга асосан даъвони каноатлантиришни рад этишни лозим топди.

Иш хужжатларидан кўринишича, тарафлар ўртасида 2020 йил 13 сентябрда бошоқли дон харид қилиш бўйича 5-сонли шартнома имзоланган.

Узбекистон Республикаси Фукаролик кодексининг 236-моддасига кўра мажбуриятлар мажбурият шартларига ва конун хужжатлари талабларига мувофик, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса - иш муомаласи

одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Тарафлар ўртасида тузилган шартноманинг 1.1-бандига кўра "хўжалик" (жавобгар) шартноманинг 1.2-бандида кўрсатилган махсулотларни белгиланган микдор ва сифатда "тайёрловчи" (даъвогар)га топшириш, даъвогар эса шартномада белгиланган тартибда жавобгарни махсулот уруғлиги билан таъминлаш, етиштирилган махсулотни қабул қилиб олиш ва унинг ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Шунингдек, шартноманинг 2.4-бандига кўра даъвогар жавобгарнинг буюртмасида кўрсатилган муддат ва микдорда жавобгарни сифатли уруғлик билан таъминлаш мажбуриятини олган.

Шартнома шартларидан келиб чиқиб, даъвогар жавобгарнинг буюртмасида кўрсатилган микдордаги уруғликни белгиланган муддатда жавобгарга етказиб берган. Ушбу маҳсулотлар жавобгар томонидан иш ҳужжатларида мавжуд бўлган тегишли ҳисоб варақ-фактураларга асосан қабул қилиб олинган.

Шартноманинг 3.3-бандига кўра жавобгар уруғлик қийматининг 15 фоизидан кам бўлмаган микдорда олдиндан, қолган тўловни эса уруғликни белгиланган тартибда қабул қилиб олган вақтдан бошлаб 60 күндан кечиктирмасдан тўлаб бериши лозим бўлган.

Бироқ, жавобгар ўзининг шартномавий мажбуриятларини лозим даражада бажармасдан қабул қилиб олинган маҳсулот ҳақини шартномада кўрсатилган муддатларда тўлаб бермаган. Натижада жавобгарнинг даъвогар олдидаги қарздорлиги 16 095 045,28 сўмни ташкил этган.

Даъвогар вакилининг судга такдим этган маълумотномасидан куринишича, жавобгар судга даъво аризаси киритилгандан сунг мавжуд карздорлик юзасидан тулик туловни амалга оширган. Ушбу холат жавобгарнинг даъвогар олдида бугунги кундаги карздорлиги мавжуд эмаслигидан хулоса беради.

Қайд этилган ҳолатлар даъвогар вакилининг кўрсатмалари ва иш ҳужжатлари билан тўлиқ тасдиқланади. Шу боис даъвони қаноатлантириш рад этилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 118-моддасининг биринчи қисмига кўра суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Қайд этилганларга кўра, суд иш хужжатларини тўлик ўрганиб, даъво аризасини қаноатлантиришни рад этишни, олдиндан тўланган почта харажатини жавобгардан даъвогар фойдасига ундириб, давлат божини жавобгар зиммасига юклашни лозим топди.

Юкоридагилардан келиб чикиб, Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодексининг 118, 176, 179, 180 ва 186-моддаларини кўллаб, суд

қарор қилади:

Даъвогар "Оҳангарон дон" акциядорлик жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Тошкент вилоят ҳудудий

бошқармасининг жавобгар "Зомин Парчаюз" фермер хўжалигидан 16 095 045,28 сўм ундириш тўғрисидаги даъво аризасини қаноатлантириш рад этилсин.

Жавобгар "Зомин Парчаюз" фермер хўжалигидан даъвогар "Оҳангарон дон" акциядорлик жамияти фойдасига олдиндан тўланган 17 840 сўм почта харажати ундирилсин.

Жавобгар "Зомин Парчаюз" фермер хўжалигидан Республика бюджетига 321 901 сўм давлат божи ундирилсин.

Хал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақаси берилсин.

Мазкур ҳал қилув қарори устидан шу суд орқали Тошкент вилоят судининг Иқтисодий ишлар бўйича судлов ҳайъатига ҳал қилув қарори ҳабул қилинган кундан эътиборан бир ой муддатда апелляция тартибида шикоят бериш мумкин.

Апелляция тартибида кўрилмаган суд хужжати устидан кассация тартибида шикоят қилиш мумкин эмаслиги тарафларга тушунтирилади.

Раислик қилувчи, судья

М.Набиев

